

Treasurystatuut 2022

04-10-2022

gemeente Staphorst

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
1.1. Algemeen 3
1.2. Leeswijzer 3
2. Treasurystatuut 4
2.1. Algemeen 4
2.2. Risicobeheer 5
2.3. Gemeentefinanciering 6
2.4. Kasbeheer 7
2.5. Administratieve organisatie en interne controle 7
3. Memorie van toelichting 12

1. Inleiding

1.1. Algemeen

Het treasurystatuut vormt het kader voor de uitvoering van het treasurybeleid en ondersteunt, als onderdeel van het financieel beleid, de uitvoering van de publieke taken en biedt het waarborgen voor de financiële continuïteit van de gemeente op korte en lange termijn. Het treasurybeleid maakt een objectieve en transparante verantwoording achteraf mogelijk.

Met de komst van de Wet Fido zijn voor de gemeentelijke treasuryfunctie duidelijke kaders geboden ten aanzien van risicobeheersing en transparantie. Dat laatste komt onder meer tot uitdrukking in de voorschriften voor een verplicht treasurystatuut.

Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan artikel 212 van de Gemeentewet, artikel 16, lid 1 van de Financiële verordening waarin onder andere is bepaald dat het college de raad elke raadsperiode een nota treasury aanbiedt.

De specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury worden besproken in de financieringsparagraaf van de programmabegroting en de programmarekening.

Het treasurystatuut is een nadere uitwerking van de geldende wetgeving. Bij het opstellen van dit statuut is rekening gehouden met het relevante wettelijke kader in:

- de Gemeentewet;
- de Regeling uitvoering derivaten decentrale overheden (RUDDO);
- de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido);
- het Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden;
- de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden;
- de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden;
- het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten 2019 (BBV);
- de Financiële verordening gemeente Staphorst.

Dit statuut vervangt het treasurystatuut 2018.

1.2. Leeswijzer

Het treasurystatuut begint met het formuleren van het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie voor de gemeente. Deze doelstellingen worden vervolgens geconcretiseerd voor de verschillende deelgebieden van treasury: risicobeheer, gemeentefinanciering en kasbeheer. Daarna komen de administratieve organisatie en interne controle van de treasuryfunctie aan de orde. Het accent ligt daarbij op de eenduidigheid over de verdeling van de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Tot slot leggen wij de uitgangspunten vast voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te maken en te houden. In de Memorie van Toelichting is een toelichting opgenomen op de artikelen van het treasurystatuut.

2. Treasurystatuut

2.1. Algemeen

Artikel I. Begrippenkader

In dit statuut wordt verstaan onder:

- Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden;
- Agentschap	Uitvoerende instantie van het ministerie van Financiën voor het schatkistbankieren;
- Derivaten	Financiële instrumenten die hun bestaan ontlenen aan een bepaalde onderliggende waarde. De onderliggende waarden kunnen financiële producten zijn, zoals leningen of obligaties. Derivaten worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren;
- Financiering	Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen;
- Geldstromenbeheer	Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren, zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer);
- Intern liquiditeitsrisico	De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen;
- Kasgeldlimiet	Een bedrag op basis van de Wet Fido ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar;
- Liquiditeitenbeheer	Het financieren en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar;
- Liquiditeitenplanning	Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld per tijdseenheid;
- Renterisico	Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen;
- Renterisiconorm	Deze norm beoogt het risico van rentewijziging bij herfinanciering van de vaste schuld te beheersen. De norm wordt berekend aan de hand van een gefixeerd percentage (20%) van het begrotingstotaal bij aanvang van het dienstjaar. De norm mag niet worden overschreden;
- Rentetypische looptijd	Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding;
- Rentevisie	Toekomstverwachting over de renteontwikkeling;
- Saldobeheer	Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen;

- Schatkistbankieren	Het aanhouden van middelen bij het ministerie van Financiën (de schatkist);
- Treasuryfunctie	De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer en debiteuren- en crediteurenbeheer;
- Uitzetting	Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan decentrale overheden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot 1 jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode vanaf 1jaar.

Artikel II. Doelstellingen treasuryfunctie

De treasuryfunctie van de gemeente dient tot:
1. Het zorgdragen voor een tijdige beschikbaarheid van middelen door het verkrijgen en handhaven van toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's en liquiditeitsrisico's;
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van dit treasurystatuut;
5. Waarborgen dat de taken en verantwoordelijkheden op dit onderdeel duidelijk zijn geregeld.

2.2. Risicobeheer

Artikel III. Uitgangspunten risicobeheer

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:
1. De gemeente mag leningen of garanties uitsluitend verstrekken uit hoofde van haar publieke taak. Uitgangspunt hierbij is dat geen leningen of garanties worden verstrekt. In de gevallen waarin dit desondanks noodzakelijk wordt geacht, mag dat slechts nadat de gemeenteraad hierover is gehoord;
2. Er wordt daarbij vooraf informatie ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij en zoveel mogelijk zekerheden worden gesteld;
3. Hypotheekverstrekking aan eigen personeel of politieke ambtsdragers is niet toegestaan;
4. Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Artikel IV. Renterisicobeheer

1. De kasgeldlimiet als bedoeld in de Wet Fido (uitvoeringsregeling Ufdo) wordt in principe niet overschreden. Als dit toch gebeurt in een periode van twee achtereenvolgende kwartalen moet de toezichthouder op de hoogte worden gesteld. Ook moet een plan van aanpak om weer binnen de limiet te geraken ter goedkeuring aan de toezichthouder worden voorgelegd. De berekening van de kasgeldlimiet wordt opgenomen in de paragraaf financiering bij begroting en rekening;
2. De renterisiconorm als bedoeld in de Wet Fido (uitvoeringsregeling Ufdo) wordt niet overschreden. De grondslag voor berekening van de renterisiconorm is het begrotingstotaal. Het percentage is 20%. De berekening van de renterisiconorm wordt opgenomen in de paragrafen van begroting en rekening;
3. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning;
4. De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;

5. De rentevisie van de gemeente Staphorst wordt jaarlijks opgesteld en opgenomen in de begroting.

Artikel V. Intern liquiditeitsrisicobeheer

De gemeente beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot één jaar).

Artikel VI. Valutarisicobeheer

Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

2.3. Gemeentefinanciering

Artikel VII. Financiering

VII.1. Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

1. Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken teneinde het renteresultaat te optimaliseren;
3. Toegestaan instrument bij het aantrekken van financieringen: onderhandse leningen;
4. De gemeente vraagt offertes op bij minimaal 2 financiële ondernemingen, alvorens langlopende financieringsmiddelen worden aangetrokken.

Daarbij wordt er rekening gehouden met de gestelde voorwaarden van een eventueel eerder afgesloten financiering. Dit is ook van toepassing op kortlopende financieringsmiddelen met een looptijd langer dan een maand. Deze informatie wordt schriftelijk door de gemeente vastgelegd.

VII.2. Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van korter dan één jaar (rentetypische looptijd < 1 jaar) gelden de volgende uitgangspunten:

1. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat, kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt – conform artikel 4 lid 1 - de kasgeldlimiet in principe niet overschreden;
2. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en een kredietlimiet in rekening-courant;
3. Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn rekening-courant en deposito's conform artikel 8 uitzettingen;
4. De gemeente vraagt offertes op bij minimaal twee instellingen, waaronder de huisbankier, alvorens middelen worden aangetrokken met een looptijd korter dan één jaar.

Artikel VIII. Uitzettingen

1. Uitzettingen van tijdelijke overtollige financiële middelen uit hoofde van treasury vinden uitsluitend plaats bij het Agentschap;
2. De gemeente hanteert bij haar tijdelijke uitzettingen uit hoofde van treasury de instrumenten die het ministerie van Financiën aanbiedt. Deze instrumenten zijn: het aanhouden van middelen in de rekening-courant en het aanhouden van middelen in deposito's;
3. Uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
4. Uitgezonderd van de verplichting om in 's Rijks schatkist te worden aangehouden, zijn:

a. Middelen voor zover deze, gerekend over een kwartaal gemiddeld het drempelbedrag, bedoeld in het vijfde lid, niet te boven gaan;

b. Middelen in de vorm van leningen aan andere openbare lichamen, met dien verstande dat openbare lichamen geen leningen kunnen verstrekken aan openbare lichamen waarmee zij belast is met een toezichtrelatie.

5. Het drempelbedrag, genoemd in het vierde lid, onder a, wordt bepaald op basis van het begrotingstotaal van het openbaar lichaam. Voor het openbaar lichaam met een begroting kleiner dan € 500 miljoen is het drempelbedrag gelijk aan 2% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Voor het openbaar lichaam met een begroting gelijk aan of groter dan € 500 miljoen wordt de drempel € 10 miljoen plus 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.

Artikel IX. Relatiebeheer

De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:
1. Bankrelaties en hun bancaire condities worden periodiek beoordeeld;
2. Financiële ondernemingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands of anderszins EER-toezicht[1] te vallen, zoals De Nederlandsche Bank en de Verzekeringskamer.
3. Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

2.4. Kasbeheer

Artikel X. Geldstromenbeheer

Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te beperken wordt:
1. Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitenplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen;
2. Het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd bij één bank.

Artikel XI. Saldo- en liquiditeitenbeheer

Voor het saldobeheer en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:
1. de gemeente streeft naar concentratie van de overtollige liquiditeiten binnen één rentecompensatie-circuit bij de bank met de gunstigste condities.

2.5. Administratieve organisatie en interne controle

Artikel XII. Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:
1. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd en worden aan de betrokken via delegatie en mandaat aan partijen schriftelijk kenbaar gemaakt;
2. De administratieve organisatie en interne controle waarborgen dat:
a. De uitvoering rechtmatig en doelmatig is;
b. De treasury-activiteiten adequaat kunnen worden uitgevoerd en bijgestuurd;
c. De juistheid, tijdigheid en volledigheid van de informatie verzekerd zijn;
3. Bevoegdheden zijn via delegatie en mandaat nader schriftelijk vastgelegd;
4. Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
a. Iedere transactie wordt door minimaal twee functionarissen (comptabele en kassier) geautoriseerd (het vier-ogen-principe);
b. De uitvoering en controle geschiedt door afzonderlijke functionarissen;
c. De uitvoering en registratie in de financiële administratie geschiedt door afzonderlijke functionarissen;
5. Tegenpartijen wordt opdracht gegeven de bevestigingen van iedere transactie te versturen naar de financiële administratie zonder tussenkomst van de personen die bevoegd zijn tot het sluiten van de transacties;
6. De financieringstransacties worden onmiddellijk geregistreerd door de kassier en comptabele, waarna de medewerker belast met de interne controle deze aansluitend controleert.

[1] *Onder de Europese Economische Ruimte (EER) vallen naast de lidstaten van de Europese Unie ook Noorwegen, IJsland en Liechtenstein.*

Artikel XIII. Verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van de gemeente staan in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	**Verantwoordelijkheden**
De Gemeenteraad	• Het vaststellen van het treasurystatuut met de daarin opgenomen doelstellingen, de globale richtlijnen en limieten van het voorgestane beleid; • Het vaststellen van de paragraaf financiering met de begroting, waarmee de globale plannen worden vastgelegd; • Het vaststellen van de paragraaf financiering in de jaarrekening, waarmee tevens de controle wordt uitgevoerd op het gevoerde beheer.
Het college van B&W	• Het op basis van delegatie uitvoeren van het treasurybeleid (bestuurlijke verantwoordelijkheid) binnen de kaders van het statuut); • Het toezicht houden op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan. Het evalueren en als gevolg daarvan eventueel bijstellen van het treasurybeleid; • Het rapporteren aan de gemeenteraad over de uitvoering van het gevoerde treasurybeleid door middel van de paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken.
De portefeuillehouder Financiën	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (politieke verantwoordelijkheid).
Afdeling Bestuur- en Managementondersteuning	• Het uitbrengen van advies over beleidsvoorstellen en rapportages op het gebied van treasury aan het college en de gemeenteraad.
Manager Bestuur- en Managementondersteuning	• Het op basis van het mandaat verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het treasurybeleid; • Het verantwoordelijk zijn voor het opstellen van het treasurystatuut en de opname in de paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken; • Het autoriseren van de medewerker die verantwoordelijk is voor de transacties die in het kader van de treasuryfunctie moeten worden gemaakt; • Het rapporteren van het college van B&W over de uitvoering van het treasurybeleid; • Het afleggen van verantwoording aan het college van B&W.
De medewerkers belast met de interne controle	• Het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen; • Het opzetten van administratieve richtlijnen op het gebied van treasury; • Het ontvangen van de orderbevestiging van derden en controleren of deze overeenkomst met de transactie-informatie zoals verstrekt door de medewerker belast met de uitvoering van treasury; • Het uitvoeren van de interne controle op de uitgevoerde treasurytransacties.
De medewerkers belast met de uitvoering van treasury (medewerker Treasury)	• Het uitvoeren van treasuryactiviteiten met betrekking tot de volgende deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering (financiering, uitzetting en relatiebeheer) en kasbeheer. Deze activiteiten moeten conform het treasurystatuut en het

	treasurybeleid, zoals opgenomen in de paragraaf financiering, worden uitgevoerd; • Het opstellen van de rentevisie en opnemen in de begroting; • Het opstellen van een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot een jaar); • Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer; • Het afsluiten van financiële contracten voortvloeiend uit bovenstaande deelfuncties; • Het beheren van de geldstromen; • Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars, het Agentschap en overige financiële instellingen; • Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties en het doorgeven hiervan aan de administratief medewerker; • Het voorbereiden van beleidsvoorstellen op treasurygebied; • Het opstellen van het treasurybeleid in de paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken; • Het afleggen van verantwoording aan de manager Bestuur- en Managementondersteuning over de uitvoering van de activiteiten; • Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer; • Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen.
De budgethouders/beheerders	• Het zorgdragen voor het tijdig aanleveren van betrouwbare operationele informatie over toekomstige geldstromen aan treasurer; • Het fiatteren van betalingen en ontvangsten, ten laste c.q. ten gunste van hun budgetten.
De medewerkers (financiële) administratie	• Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de verplichtingen- en financiële administratie; • Het afhandelen van het contante en girale betalingsverkeer
De kassier	• Het autoriseren van betalingen.
De comptabele	• Het autoriseren van betalingen.

Artikel XIV. Bevoegdheden

In het kader van risicobeheer wordt In onderstaande tabel bevoegdheden met betrekking tot treasuryactiviteiten weergegeven alsmede de daarbij benodigde fiattering.

	Bevoegd functionaris (eerste handtekening)	**Autorisatie door (tweede handtekening)**
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer		
1. Het uitzetten van geld via rekening-courant en deposito, conform artikel 8 uitzettingen	Kassier	Comptabele
2. Het aantrekken van geld via daggeld of kasgeld	Kassier	Comptabele
3. Betalingsopdrachten voorbereiden en versturen	Kassier	Comptabele

Bankrelatiebeheer		
4. Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen	Medewerker Treasury	Manager Bestuur- en Managementondersteuning
5. Bankcondities en tarieven afspreken	Medewerker Treasury	Manager Bestuur- en Managementondersteuning
6. Het aangaan van incassocontracten	Medewerker Treasury	Manager Bestuur- en Managementondersteuning
Financiering en uitzetting		
7. Het afsluiten van kredietfaciliteiten	Medewerker Treasury	Manager Bestuur- en Managementondersteuning
8. Het aantrekken van gelden via onderhandse leningen zoals vastgelegd in de treasuryparagraaf	Medewerker Treasury	Manager Bestuur- en Managementondersteuning
9. Het uitzetten van gelden via deposito's conform artikel 8 uitzettingen	Medewerker Treasury	Manager Bestuur- en Managementondersteuning
10. Het goedkeuren en verstrekken van leningen en garanderen van middelen aan derden uit hoofde van de publieke taak	Raad	

Artikel XV. Informatievoorziening

Met betrekking tot de treasuryactiviteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie	Frequentie	Informatieverstrekker	Informatieontvanger
1. Gegevens m.b.t. toekomstige uitgaven en ontvangsten voor de liquiditeitenplanning	Incidenteel	Medewerker Treasury	Manager Bestuur- en Managementondersteuning
2. Liquiditeitenplanning	Jaarlijks	Medewerker Treasury	Manager Bestuur- en Managementondersteuning
3. Beleidsplannen treasury in paragraaf financiering van begroting	Jaarlijks	Medewerker Treasury	Raad
4. Evaluatie treasuryactiviteiten in paragraaf financiering in jaarrekening	Jaarlijks	Medewerker Treasury	Raad
5. Verantwoording n.a.v. paragraaf financiering via jaarverslag	Jaarlijks	Medewerker Treasury	Raad
6. Informatie aan derden (toezichthouder en CBS) zoals genoemd in art. 8 Wet Fido	Op aanvraag	Medewerker Treasury	Derden

Artikel XVI. Actualisering

Het treasurystatuut wordt iedere raadsperiode geactualiseerd. Indien daartoe aanleiding bestaat, zal dit in een eerder stadium gebeuren.

Artikel XVII. Inwerkingtreding

Het treasurystatuut 2022 treedt in werking op 4 oktober 2022 en vervangt het treasurystatuut 2018. Nieuwe tussentijdse wetswijzigingen of wijzigingen op de uitvoeringsregelingen van de Wet Fido treden in werking, zodra ze door de Eerste Kamer zijn bekrachtigd en in de Staatscourant zijn kenbaar gemaakt. Deze wijzigingen worden naderhand doorgevoerd in het bestaande treasurystatuut en aan de gemeenteraad voorgelegd.

3. Memorie van toelichting

In dit treasurystatuut wordt het treasurybeleid van de gemeente Staphorst op hoofdlijnen vastgelegd. Dat gebeurt in de eerste plaats door het aangeven van de doelstellingen van de treasuryfunctie (in artikel 2). Vervolgens geeft het bestuur in het statuut aan binnen welke richtlijnen en limieten de doelstellingen dienen te worden gerealiseerd. Een richtlijn is een bindend voorschrift voor een handelswijze die gevolgd moet worden en een limiet is een type richtlijn die een uiterste grens aangeeft. Een belangrijk deel van de limieten en richtlijnen is bepaald door de Wet Fido. Door de limieten en richtlijnen wordt het "risicoprofiel" van de gemeente bepaald, waarbinnen de treasuryactiviteiten dienen te worden uitgevoerd.

De paragraaf financiering in de begroting geeft de beleidsplannen voor de treasuryfunctie voor de komende jaren en in het bijzonder voor het eerstkomende jaar weer. Het bevat onder meer gegevens over de algemene ontwikkelingen en de concrete beleidsplannen binnen de kaders van het statuut. Het gaat hierbij vooral om de plannen voor het risicobeheer, de gemeentefinanciering (analyse financieringspositie, leningen- en garantieportefeuille en uitzettingsportefeuille) en het kasbeheer. Uit de toelichting zal moeten blijken dat de plannen binnen de kaders van de Wet Fido en het treasurystatuut blijven. De paragraaf financiering in het jaarverslag geeft de verschillen weer tussen de begroting en de realisatie in het verslagjaar.

Artikel 2	In artikel 2 worden de doelstellingen van de treasuryfunctie van de gemeente weergegeven, hieronder worden deze doelstellingen afzonderlijk toegelicht.
Artikel 2 lid 1	In de eerste plaats dient de treasury ervoor te zorgen dat de gemeente duurzaam toegang heeft tot de financiële markten tegen acceptabele condities. De treasury dient te waarborgen dat de gemeente duurzaam in staat is de voor haar activiteiten benodigde middelen aan te trekken c.q. haar overtollige middelen, voor zover wettelijk mogelijk, uit te zetten op de financiële markten (bijv. bij banken). De condities die daarbij worden bedongen dienen, in het licht van de op het betreffende moment gebruikelijke condities, acceptabel (tenminste marktconform) te zijn.
Artikel 2 lid 2	Door haar activiteiten loopt de gemeente de volgende financiële risico's: renterisico's en interne liquiditeitsrisico's. Het is de taak van de treasury dergelijke risico's zo veel mogelijk te beperken. In de artikelen 4 tot en met 6 wordt aangegeven op welke wijze dit wordt gewaarborgd.
Artikel 2 lid 3	De derde doelstelling van de treasuryfunctie is het minimaliseren van de kosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities. Deze kosten bestaan o.a. uit rentekosten, provisies en kosten van het betalingsverkeer. Het is de taak van de treasury het beheer zo efficiënt mogelijk uit te voeren.
Artikel 2 lid 4	De gemeente streeft ernaar de renteresultaten te optimaliseren. Dit betekent dat de gemeente, binnen de wettelijke mogelijkheden, geen middelen onbenut laat maar streeft naar zo hoog mogelijke renteopbrengsten (c.q. zo laag mogelijk rentekosten) zonder dat daarbij overmatige risico's worden gelopen. De prioriteiten van de treasuryfunctie liggen in eerste instantie bij het beheersen en beperken van financiële risico's, de treasuryfunctie is immers géén winstgerichte afdeling ("profit center"). Binnen het acceptabele risicoprofiel zoals vastgesteld in de Wet Fido en dit treasurystatuut kan desondanks worden gestreefd naar optimalisatie van de renteresultaten.
Artikel 3 lid 1	De wet stelt geen eisen aan het verstrekken van leningen en garanties uit hoofde van de publieke taak. Wel wordt in de toelichting op de Wet Fido het volgende aangegeven: "Het gemeentebestuur bepaalt de publieke taak. De begroting en de begrotingswijzigingen bepalen het budgettaire kader voor de uitoefening van de publieke taak". De gemeente wenst geen bankiersachtige activiteiten te vervullen en om die reden zullen in principe geen leningen en garanties worden verstrekt. In die gevallen waar te verstrekken leningen

en garanties aan derden uit hoofde van de publieke taak dit desondanks noodzakelijk achten gelden de volgende algemene uitgangspunten:
a. De te financieren activiteit waarvoor een gemeentelening of gemeentegarantie wordt aangevraagd moet passen in het gemeentelijk beleid en dient ter beoordeling van de raad van voldoende openbaar belang te zijn;
b. Er dient vastgesteld te zijn dat het project zonder gemeentelening of gemeentegarantie niet of niet exploitabel tot stand komt;
c. Indien er landelijk opererende instellingen of andere overheidsinstanties zijn die bereid zijn onder overzienbare en aanvaardbare voorwaarden garanties of leningen te verstrekken dan garandeert of leent de gemeente niet of slechts gedeeltelijk;
d. Het risico voor de gemeente dient overzienbaar en aanvaardbaar te zijn en zoveel mogelijk te worden beperkt;
e. Een gemeentelening of gemeentegarantie moet passen binnen de hiervoor geldende nationale en internationale kaders, waaronder de wet Fido en de bepalingen die van toepassing zijn op staatssteun.

Artikel 3 lid 2 De werkeenheid financiën adviseert over de financieringsvoorwaarden en de implicaties van de betreffende aanvraag voor de totale financiële positie van de gemeente. Daarnaast is het van belang dat de werkeenheid de betreffende aanvraag opneemt in de liquiditeitenplanning.

Artikel 3 lid 3 Het is decentrale overheden verboden om hypothecaire leningen te verstrekken aan eigen personeel en politieke ambtsdragers.

Artikel 3 lid 4 Derivaten zijn financiële instrumenten die hun bestaan ontlenen aan een bepaalde onderliggende waarde. Derivaten kennen een breed toepassingsgebied en worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren. De Wet Fido stelt dat derivaten uitsluitend mogen worden gebruikt ter beperking van financiële risico's. Gezien de complexiteit van derivaten en de beperkte kennis binnen de organisatie omtrent dergelijke instrumenten, waardoor mogelijk onnodige risico's worden gelopen, wordt van het gebruik hiervan afgezien.

Artikel 4 lid 1 Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van (externe-) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente;

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Teneinde een grens te stellen aan korte financiering (met een rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet Fido (evenals in de Wet Filo) de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage te weten 8,5% van het begrotingstotaal van de gemeente bij aanvang van het jaar.

Artikel 4 lid 2 Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De renterisiconorm kan worden berekend door een vastgesteld percentage te weten 20% te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal.

Artikel 4 lid 3 Afstemming op de liquiditeitenplanning beoogt bedragen slechts te lenen c.q. uit te zetten gedurende de periode dat zij daadwerkelijk nodig respectievelijk beschikbaar zijn.

Artikel 4 lid 4 Door spreiding aan te brengen in de rentetypische looptijd (de periode dat de rente van een uitzetting vast is) van uitzettingen, wordt de invloed van een rentedaling op de renteresultaten gespreid over meerdere jaren. Deze spreiding is slechts mogelijk indien uit

de liquiditeitenplanning blijkt dat middelen gedurende een langere periode beschikbaar zijn.

Artikel 4 lid 5 Een rentevisie is een toekomstverwachting over de renteontwikkeling, op basis waarvan een financierings- en beleggingsbeleid wordt gevoerd. Afhankelijk van de (interne- of externe) ontwikkelingen zal de gemeente haar rentevisie actualiseren. De rentevisie kan daarbij gebaseerd worden op de rentevisie van enkele gezaghebbende financiële ondernemingen, zoals de huisbankier. Afstemming van het beleid op de rentevisie betekent bijvoorbeeld het uitstellen van uitzettingen met een lange looptijd op het moment dat men een rentestijging verwacht.

Artikel 5 Interne liquiditeitsrisico's doen zich bijvoorbeeld voor wanneer de gemeente gelden voor een bepaalde periode heeft uitgezet en gedurende de looptijd van de uitzetting blijkt dat de gelden (onverwacht) nodig zijn voor het doen van een investering. Dit kan tot gevolg hebben dat de gemeente tijdelijk een lening moet aantrekken (wanneer de uitzettingen vast staan in bijvoorbeeld een deposito) ofwel tussentijds een uitzetting moet verkopen (bijvoorbeeld een obligatie). In beide gevallen kan dit negatieve gevolgen hebben voor de financiële resultaten.

Ter beperking van dit risico baseert de gemeente haar financiële transacties op een liquiditeitenplanning waarin de toekomstige inkomsten en uitgaven van de gehele organisatie zijn gepland. Jaarlijks wordt deze planning opgesteld.

In de praktijk is het opstellen van een betrouwbare en nauwkeurige liquiditeitenplanning niet eenvoudig. Dit heeft te maken met de inherente onzekerheden die verbonden zijn aan de activiteiten van de gemeente en de hieraan verbonden financiële gevolgen. Het is daarom van groot belang dat de werkeenheid financiën juist, tijdig en volledig wordt geïnformeerd door de overige afdelingen/werkeenheden over de financiële gevolgen van hun activiteiten.

Artikel 6 Valutarisico's worden niet gelopen, omdat alleen met de euro wordt gewerkt. Dit spreekt voor zich.

Artikel 7.1 lid 1 Het aantrekken van gelden met als doel deze met winstoogmerk te beleggen is door artikel 2 lid 1 van de Wet Fido nadrukkelijk niet toegestaan.

Artikel 7.1 lid 2 Teneinde de renteresultaten te optimaliseren wordt zoveel mogelijk intern gefinancierd. Dat wil zeggen door middel van reserves en voorzieningen.

Artikel 7.1 lid 3 Onderhandse geldleningen zijn leningen waarbij de voorwaarden van de lening in onderling overleg met de geldgevende partij kunnen worden vastgesteld.

Artikel 7.1 lid 4 Deze richtlijn beoogt de marktconformiteit van financieringen te waarborgen, voor bijv. te betalen rentepercentages, provisies, (boete-) clausules bij vervroegde aflossing etc. Middels het opvragen van meerdere offertes, waaronder de huisbankier, wordt bereikt dat de gemeente een beter beeld heeft van de op dat moment gebruikelijke tarieven en voorwaarden op de financiële markten. Op basis daarvan kan een afgewogen keuze worden gemaakt.

Artikel 7.2 lid 2 In dit lid worden limitatief de mogelijke korte termijn financieringsinstrumenten benoemd. De term daggeld (ook wel callgeld genoemd) staat voor een opgenomen of uitgezette lening voor onbepaalde tijd die dagelijks gewijzigd kan worden. Kasgeldleningen zijn niet verhandelbare leningen voor een vast bedrag en een vaste periode (maximaal 1 jaar) en tegen een vast rentepercentage. Kredietlimiet op de rekening courant betreft de mogelijkheid debet ("rood") te staan op de rekening courant.

Artikel 8 Uitzetting betreft het uitzetten van overtollige financiële middelen uit hoofde van treasury en voor zover de wet dit mogelijk maakt. In het onderdeel Risicobeheer (artikel 3 tot en met 6) is gedefinieerd op welke wijze de gemeente het prudente karakter van haar uitzettingen waarborgt. In dit artikel worden aanvullende richtlijnen met betrekking tot uitzettingen geformuleerd.

Artikel 9 lid 1 Op het gebied van relatiebeheer beoogt de treasury het realiseren van zo gunstig mogelijke condities voor de door haar af te nemen diensten. Teneinde structuur aan te brengen in de momenten waarop de beoordeling van bankrelaties plaats heeft, is opgenomen dat deze beoordeling periodiek moet plaatshebben.

Artikel 10 lid 1 Geldstromenbeheer omvat met name het zorgdragen voor een efficiënt betalingsverkeer. Geldstromen kunnen bijvoorbeeld op elkaar worden afgestemd door een betalingsdatum af te stemmen op bepaalde verwachte ontvangsten. Hiermee wordt voorkomen dat de gemeente tijdelijk middelen aan moet trekken (c.q. middelen aan haar uitzettingenportefeuille moet onttrekken) teneinde de betreffende betaling (tijdelijk) te financieren.

Artikel 10 lid 2 Het laten uitvoeren van het betalingsverkeer door één bank heeft als voordeel dat er geen kosten hoeven te worden gemaakt om gelden tussen verschillende banken over te boeken.

Artikel 11 lid 1 Het saldo en liquiditeitenbeheer betreft het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen (-courant) van de gemeente. Teneinde de noodzaak tot het doen van interne overboekingen te beperken, worden verschillende rekeningen die de gemeente bij één bank aanhoudt opgenomen in een rentecompensatiecircuit. Dit is een systeem waarbij de (valutaire) debet en creditsaldi van alle rekeningen van een organisatie worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo, waarover de rente wordt berekend.

Artikel 11 lid 3 In dit lid worden limitatief de mogelijke korte termijn financieringsinstrumenten benoemd. De term daggeld (ook wel callgeld genoemd) staat voor een opgenomen of uitgezette lening voor onbepaalde tijd die dagelijks gewijzigd kan worden. Kasgeldleningen zijn niet verhandelbare leningen voor een vast bedrag en een vaste periode (maximaal 1 jaar) en tegen een vast rentepercentage. Kredietlimiet op de rekening courant betreft de mogelijkheid debet (“rood”) te staan op de rekening courant.

Artikel 12 Bij de treasuryfunctie zijn veel personen en organen betrokken. Het statuut legt expliciet het delegatie- en mandateringspatroon vast, in casu welke taken, verantwoordelijk- heden en bevoegdheden de betrokken partijen hebben. Met het oog op de omvang van de transacties en de hiermee samenhangende risico’s, zijn in dit artikel een aantal specifieke uitgangspunten opgenomen teneinde een transparante functiescheiding aan te brengen tussen beleidsbepaling en de uitvoering en tussen de administratie en controle op financiële transacties.

Artikel 13 De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de functionarissen die binnen de gemeente betrokken zijn bij de treasuryactiviteiten zijn in artikel 13 respectievelijk artikel 14 beschreven. De toekenning van de genoemde functies en bijbehorende bevoegdheden en verantwoordelijkheden aan functies en/of functionarissen vindt plaats via de hiertoe dienende documenten (mandaten, besluiten e.d.). Deze verantwoordelijkheden dienen te worden gecommuniceerd naar de betrokkenen.

Artikel 14 De eindverantwoordelijkheid voor het treasurybeleid ligt primair bij het bestuur van de gemeente. Teneinde niet onnodig te worden belast met het dagelijkse treasurybeheer, draagt het bestuur een deel van haar bevoegdheden over aan de ambtelijke organisatie. De praktische uitvoering van het beleid heeft dus vooral op ambtelijk niveau plaats, wat als voordeel heeft dat er slagvaardiger kan worden geopereerd. Bij de toewijzing van

bevoegdheden is zoveel mogelijk rekening gehouden met de vereiste functiescheiding tussen besluitvorming, uitvoering, administratie en controle.

Artikel 15 De tabel in dit artikel geeft weer op welke wijze de informatievoorziening wordt gewaarborgd voor: operationele informatie (punt 1 en 2), beleidsmatige informatie (punt 3) en verantwoordingsinformatie (punt 4,5, en 6). Het verstrekken van juiste, tijdige, volledige en relevante verantwoordingsinformatie moet gerekend worden tot de belangrijkste voorwaarden voor het kunnen beheersen van de financiële en interne risico's van de gemeente.

Artikel 15 pt. 1 Afdelingen c.q. werkeenheden dienen "incidenteel" informatie te verschaffen op de momenten waarop zich significante wijzigingen voordoen in hun verwachtingen omtrent tijdstip of omvang van toekomstige betalingen of ontvangsten (bijv. bij uitstel van een grote investering).